

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 22 februari 2022 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een gecombineerde behandeling voor osteotomie en orthodontie.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 2.7 van het besluit zorgverzekering van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op bijzondere tandheelkundige zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster heeft een aangeboren afwijking van haar kaken. Bij verzoekster is sprake van een skelettale en dentale afwijking: Openbeet en klasse II/1 kaakrelatie. Volgens verzoekster is zowel een osteotomie behandeling als een orthodontische behandeling noodzakelijk, omdat als ze geen actie onderneemt de glazuur en bot verder wordt aangetast en dit tot onherstelbare schade zal leiden aan haar kaakgewricht.

Verweerder heeft de aanvraag voor een behandeling voor osteotomie toegewezen. De behandeling voor de orthodontische behandeling is door verweerder afgewezen. Als onderbouwing voor de afwijking stelt verweerder dat er geen sprake is van een afwijking die is aan te merken als een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel. Verder is volgens verweerder de complexiteit van de afwijking niet vergelijkbaar met de afwijkingen die staan beschreven op de indicatieve lijst.

Juridisch kader

Tandheelkundige zorg voor volwassenen maakt geen deel uit van de basisverzekering. Dit kan slechts anders zijn bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. Voor een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp moet sprake zijn van een ernstige aandoening van het tand-kaak-mondstelsel.¹ Hierbij moet gedacht worden aan schisis of in ernst daarmee vergelijkbare aandoeningen.

¹Artikel 2.7, eerste lid, aanhef en onder a van het Besluit zorgverzekering

Osteotomie

Osteotomie is een te verzekeren prestatie in het kader van chirurgische tandheelkundige hulp van specialistische aard.² Een verzekerde komt daarvoor slechts in aanmerking indien hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.³ Er moet sprake zijn van een ernstige skelettale aandoening.

Orthodontische behandeling

Orthodontische behandeling maakt in principe geen deel uit van de basisverzekering. De aanspraak op orthodontie is beperkt tot de tandheelkundige aandoeningen waarop de bijzondere tandheelkunde betrekking heeft. Het gaat daarbij om ingrijpende orthodontische behandelingen bij verzekerden met een schisisafwijking of een met schisis vergelijkbare zeer ernstige afwijking. Bovendien moet medediagnostiek of medebehandeling van andere disciplines dan de tandheelkundige noodzakelijk zijn.⁴ Onder andere disciplines wordt bijvoorbeeld de kaakchirurgie bedoeld.

Indicatieve lijst

Om houvast te hebben bij de beoordeling van aanvragen heeft het College Adviserend Tandartsen (CAT) in 1995 in samenwerking met de hoogleraren orthodontie een 'indicatieve lijst' opgesteld van aandoeningen waaraan in dit verband kan worden gedacht. Het gaat hier niet om een limitatieve lijst, maar om een hulpmiddel om eenduidige beoordeling van aanvragen te bevorderen. Deze lijst is destijds goedgekeurd door de Ziekenfondsraad (een voorganger van het Zorginstituut).

Tot de '*seriously handicapping malocclusions*' (zeer ernstige afwijkingen) op deze lijst behoren Distorelatie (Klasse II) met een overjet van meer dan 13 mm.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

De behandeling voor osteotomie is toegewezen en daarmee niet in geschil. Hieronder zal daarom alleen worden ingegaan op de orthodontische behandeling.

Orthodontische behandeling

Voor orthodontische hulp gelden strengere criteria. Het moet gaan om een zeer ernstige ontwikkelings- of groeistoornis van het tand-kaak-mondstelsel, waarbij medediagnostiek of medebehandeling van andere disciplines dan de tandheelkundige noodzakelijk is.

De indicatieve lijst noemt onder '*seriously handicapping malocclusions*' onder andere distorelatie (Klasse II) met een overjet van meer dan 13 mm. Uit de informatie in het dossier blijkt dat verzoekster niet voldoet aan de voorwaarden die gesteld zijn voor de vergoeding voor orthodontie. Bij verzoekster is sprake Klasse II/1-malocclusie. Deze indicatie komt niet voor op de indicatieve lijst.

² Artikel 2.7, vijfde lid, onder a, van het Besluit zorgverzekering

³ Artikel 2.1, derde lid, van het Besluit zorgverzekering

⁴ Artikel 2.7, derde lid, van het Besluit zorgverzekering

Daarnaast dient vermeld te worden dat de behandelingen voor osteotomie en orthodontie los van elkaar worden beoordeeld, waardoor de behandeling voor osteotomie wel goedgekeurd is. Voor osteotomie is het enige wettelijke, algemeen indicatievereiste, dat de verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs op deze behandeling moet zijn aangewezen. Bij de orthodontische behandeling geldt dat het in beginsel niet valt onder de Zvw. Dit is alleen anders indien voldaan wordt aan de strikte indicatiecriteria die gelden voor 'bijzondere tandheelkunde'.⁵

Op basis van voorgaande kan geconcludeerd worden dat verweerder de orthodontische behandeling terecht heeft afgewezen. Verzoeker voldoet niet aan de voorwaarden die gesteld zijn voor de vergoeding van de orthodontische behandeling. De indicatie van verzoekster, klasse II/1-malocclusie, komt niet voor op de indicatieve lijst.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

De aanvraag is voor wat betreft de orthodontische behandeling terecht afgewezen.

⁵ Osteotomie en orthodontie behandeling (standpunt), te raadplegen via:
<https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2009/02/23/osteotomie-en-orthodontie-behandeling>